

«Тасдиқ мекунам»

Директори ДДЮТ ба номи Садриддин Айни
Доктори илмҳои таърих, профессор
Ибодов Ибодов А.И.
« 22 » 11 соли 2022

ХУЛОСАИ

ҷаласан якҷояи кафедраҳои географияи иқтисодӣ ва иҷтимоӣ, географияи табиӣ, геоэкология ва методикаи таълими география ва туризми факултети географияи ДДЮТ ба номи Садриддин Айни

Оид ба мубрамият ва аҳамияти мавзӯи таҳқиқоти диссертатсионии Ибодов Шухрат Маҳмадиевич дар мавзӯи «Хусусиятҳои иқтисодии географияи рӯнд ва ҷобачогузории қувваҳои истеҳсолкунанда дар ноҳияи иқтисодии Ҳисор» барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD), доктор аз рӯи иқтисоди 6D060901 Географияи иқтисодӣ, иҷтимоӣ, сенин ва рекреатсионӣ.

Мавзӯи таҳқиқоти диссертатсионии Ибодов Шухрат Маҳмадиевич дар мавзӯи «Хусусиятҳои иқтисодӣ – географияи рӯнд ва ҷобачогузории қувваҳои истеҳсолкунанда дар ноҳияи иқтисодии Ҳисор» дар кафедраи географияи иқтисодӣ ва иҷтимоӣ ДДЮТ ба номи С. Айни муҳокима гардида, дар асоси суратмаҷлиси №2, аз 11.11.2022 сол ба ҳимоя тавсия шудааст.

Ибодов Шухрат Маҳмадиевич соли 2008 ба факултети географияи ДДЮТ ба номи Садриддин Айни дохил гардида, соли 2012 онро аз рӯи иқтисоди «география - демография» хатм намуда, соли 2012 бошад дар факултети географияи ДДЮТ ба номи Садриддин Айни ҳуҷҷатҳоянро дар шӯъбаи магистратура сунорнда, соли 2014 онро аз рӯи иқтисоди «геоинфоот» хатм намудааст. Ҳамзамон соли 2015 дар факултети географияи ДДЮТ ба номи Садриддин Айни ҳуҷҷатҳоянро дар шӯъбаи докторантура бо иқтисоди доктори фалсафа (PhD), доктор аз рӯи иқтисоди «6D060901 Географияи иқтисодӣ, иҷтимоӣ, сенин ва рекреатсионӣ» дохил шуда, онро мувофиқи фармони №395 ОД, аз санаи 03.08.2018 сол хатм намудааст. Ҳамзамон аз соли 2018 то соли 2019 ба сифати ассистенти кафедраи географияи иқтисодӣ ва иҷтимоӣ факултети географияи ДДЮТ ба номи Садриддин Айни фаъолиятро иҷро намуда, аз соли 2019 то ин ҳол ба ҳайси муаллими калони кафедраи номбаршуда, фаъолият дорад.

Дар давраи омодасозии диссертатсия Ибодов Шухрат Маҳмадиевич доктори фалсафа (PhD), доктор аз рӯи иқтисоди кафедраи географияи иқтисодӣ ва иҷтимоӣ факултети географияи ДДЮТ ба номи Садриддин Айни ба ҳисоб мерафт.

Маълумотномаи академӣ (транскрипт) оид ба имтиҳонҳои фахрон таълими санаи 13.12.2021 сол, тахти №3 дода шудааст.

Довтаълиби дараҷаи илми ба талаботи маизурнамудан банди 17-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии

Тоҷикистон аз 30-юми июни соли 2021, таҳти №267 тасдиқ гардидааст, мутобиқ мебошад.

Роҳбари илмӣ: Қатаандаров Аҳрор Аҳмадович, номзоди илмҳои география, дотсенти кафедраи географияи иқтисодӣ ва иҷтимоии факултети географияи ДДЮГ ба номи Садриддин Лӣшӣ.

Мубрамии мавзӯи таҳқиқот. Солҳои охир баҳри илмҳои мамлакат як стратегияҳои миллӣ қабул, дар амал ҷори гардидаанд ва барои таъминии рушди устувори иқтисодии кишвар ҳадафи стратегӣ қабул гардидааст, ки барои илмҳои кишвар мусондат менамояд.

Омузиши сарватҳои табиӣ ва дуруст ба истеҳсолот ҷалб намудани онҳо барои ҷобачогузориҳои оқилонаи қувваҳои истеҳсолкунанда дар ноҳияҳои иқтисодии аҳамияти муҳим дорад. Ҳангоми омузиши қувваҳои истеҳсолкунандаи ноҳияи иқтисодии Ҳисор асосан ба омузиш ва оқилона истифодаи сарватҳои табиӣ, аҳолии дараҷаи рушди соҳаҳои саноат, кишоварзӣ, нақлиёт, соҳаи сайёҳӣ ва рекреатсия инчунин муайян намудани проблемаҳои дар соҳаҳои гуногуни хоҷагии халқ ҷойдошта зарурияти дар ин самт бурдани тадқиқоти илмиро ба миён мегузорад.

Сабаби объекти таҳқиқоти кори илмӣ интихоб гардидаи ноҳияи иқтисодии Ҳисор дар он аст, ки ноҳия аз сарватҳои табиӣ, аз қабилҳои захираҳои обу энергетика, қанданиҳои фойданок ниҳоят бой мебошад. Дар ҳудуди ноҳия азхудкунии ва истифодабарии сарватҳои табиӣ, рушд ва ҷобачогузориҳои қувваҳои истеҳсолкунандаи хоҷагии қишлоқ, нақлиёт ва раҳҳои ёфтани соҳаҳои коммуникатсионӣ, сайёҳӣ ва рекреатсионӣ ба нурраги тадқиқотҳои илмӣ баҳри ҷобачогузориҳои қувваҳои истеҳсолкунанда гузаронида намудааст, ки ин ҳолат мубрам будани мавзӯи интихобгардидаи иншои меҳнад.

Дар диссертатсия таҳлили баррасии масъалаҳои бозорӣ ва пайдо намудани сабабҳои, ки ба ҷобачогузориҳои қувваҳои истеҳсолкунандаи ноҳияи иқтисодии Ҳисор таъсири манфӣ мерасонанд арзёбии мегардад. Маҷмӯи масъалаи мазкур мақсади омузиш ва ҳалли ин проблемаҳоро ба миён овард ва ин аввалин қушони таҳлил ва омузиши хусусиятҳои иқтисодӣ - географӣ ва ҷобачогузориҳои қувваҳои истеҳсолкунанда дар ноҳияи иқтисодии Ҳисор мебошад.

Дар маҷмӯъ, ин омилҳо аз мубрамии мавзӯи таҳқиқоти диссертатсионӣ паҳнгардида меҳнад.

Навбонии илмӣ таҳқиқоти диссертатсионӣ. Таҳқиқоти мазкур аввалин таҳқиқоти диссертатсионӣ ватани дар самти ҷобачогузориҳои қувваҳои истеҳсолкунандаи ноҳияи иқтисодии Ҳисор мебошад, ки ин ҳантар дар сатҳи таҳқиқоти диссертатсионӣ масъалаи ҷобачогузориҳои соҳаҳои саноат, кишоварзӣ, ҷобачогузориҳои аҳолии, сайёҳӣ ва рекреатсия таҳлил паҳнгардида аст. Мафҳум ва маъноҳои ҷобачогузориҳои қувваҳои истеҳсолкунанда аз нигоҳи илмӣ мавриди омузиш қарор гирифтааст, ки дар замани таҳлили ақидаҳои олимони ватаниву хориҷӣ механизми инсбатан муосирӣ ҷобачогузориҳои қувваҳои истеҳсолкунанда таҳлил дода шуд. Асосноккунонии усули алоқамандӣ ба мақсади ҳалли масъалаҳои ҷойгиркунонии ва инкишофи қувваҳои истеҳсолкунанда

(табӣӣ, демографӣ, иқтисодӣ) шартӣ муҳими нигоҳдорӣ мувозинати экологӣ ва беҳбудӣ муҳити иҷтимоӣ мегардад.

Мукаммалгардонии асосҳои назариявӣ идоракунии истифодаи сарватҳои табиӣ дар замони соҳибистиклолии кишвар ва муносибати бозоргонӣ аз нигоҳи ягонагӣ ва алоқамандии омилҳои табиӣ ва иқтисодӣ. Арзёбии иқтисодӣ - иҷтимоӣ ба олулашавии ҳолати атроф ва пешниҳоди асоснок ба мақсади го ҳади ниҳонӣ кам намудани оқибатҳои манфии таъсири антропогенӣ ба экосистема. Бо мақсади инкишофи самараноки иқтисодияти ноҳия зарур менуморем, ки иқтидорӣ сайёҳӣ рекреатсионӣ он омӯхта ва мавриди баҳрабардорӣ қарор дода шаванд.

Мақсади таҳқиқот. Мақсади таҳқиқот илман асоснок намудани ҳуҷусоҳо онд ба мукаммал намудани омӯзиши рушди қувваҳои истеҳсолкунанда дар ноҳияи иқтисодӣ Ҳисор ва қорқарду тавсия ва пешниҳодҳо ҷиҳати истифодаи самараноки сарватҳои табиӣ, таъминӣ аҳоли бо қор, бартараф намудани мушкилотҳои иқтисодӣ иҷтимоӣ дар ноҳияи шаҳристонӣ шудааст.

Дар робита бо мақсадҳои дар боло зикршудаи таҳқиқот, ҳамзамон доираи муайяни вазифаҳо низ муқаррар гардидаанд, ки ҳамаи масъалаҳои назариявӣ ва амалии онҳо мазмуни муҳавон таҳқиқоти диссертатсионӣ мазкурро танқид мекунанд.

Вазифаҳои таҳқиқот. Ҳадафи асосии таҳқиқот асоснок намудани ҷобачогузори оқилонаи қувваҳои истеҳсолкунандаи ноҳияи иқтисодӣ Ҳисори Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошад.

Барои ин шудани ба ҳадафҳои мазкур вазифаҳои зерин матраҳ шудаанд:

- таҳқиқи масъалаҳои назариявӣ ва методологӣ;
- омӯзиши таърихи ташаккули соҳаҳои хоҷагии халқи ноҳия;
- омӯзиши ва таҳлили мавқеи географӣ, шароити ва сарватҳои табиӣ ноҳияи иқтисодӣ Ҳисор;
- таҳлили ва арзеби намудани вазъи кунунии рушди ва ҷойгиршавии соҳаҳои саноати ноҳия;
- муайяни намудани роҳҳои ҷобачогузори соҳаҳои кишоварзӣ ноҳия;
- арзеби намудани аҳоли, захираҳои меҳнатӣ ва проблемаҳои истифодаи самараноки онҳо дар ноҳияи иқтисодӣ Ҳисор;
- самаранок истифодабарии сарватҳои табиӣ ва муайяни намудани таъсири он дар дурнамон соҳаҳои саноати ноҳия;
- муайяни намудани дурнамон рушди зерсоҳаҳои кишоварзӣ дар ноҳияи иқтисодӣ Ҳисор;
- таҳлили ва ошкор намудани проблемаҳои иқтисодӣ - географӣ ва имкониятҳои рушди соҳаҳои нақлиёт;
- пешниҳоди самтҳои афзалиятнокӣ соҳаи сайёҳӣ ва рекреатсия дар ноҳия.

Ҳуҷусоҳо ва тавсияҳои илмӣ дар диссертатсия матраҳгардида бо истифода аз ақидаҳо ва мафҳумҳои назиршудаи илмӣ, қонуниятҳо ва омилҳои ҷобачогузори қувваҳои истеҳсолкунандаи ҷор қарда шудаанд. Натиҷаҳои илмӣ таҳқиқоти диссертатсионӣ аз сатҳи навгонӣ

таҳқиқоти диссертатсионӣ дарак медиҳанд. Таҳқиқоти диссертатсионии қорн илмӣ анҷомёфта буда, дар он вазифаҳои гузашташуда пурра ҳалли худро ёфтаанд.

Донр ба мавзун диссертатсия ва моҳияти он доктори фалсафа (PhD) доктор аз рӯи ихтисос 14 мақолаҳои илмӣ, аз ҷумла 8 адади онҳо дар маҷаллаҳои тақризнавандаи тавсиянамудаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Федератсияи Русия ва 6 мақола дар нашрияҳои дигар бо забонҳои тоҷики ва русӣ ба таърифи расонидааст. Интибороти муаллиф мазмун ва моҳияти мавзун таҳқиқоти диссертатсиониро инъикос намуда, таҳлили онҳо дар қисми худоса ва тавсияҳои диссертатсия ҷой дода шудаанд.

Таърифи ва амалисозии натиҷаҳои таҳқиқот. Диссертатсия дар кафедраи географияи иқтисодӣ - иҷтимоии факултети географияи Донишгоҳи давлатии омӯзгорони Тоҷикистон ба номи Садриддин Айни омода ва мавриди муҳокимаи илмӣ қарор гирифтааст. Мазмуни асосӣ ва худосаҳои диссертатсия дар мақолаҳои муаллиф дар маҷаллаҳои тақризнавандаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар маҷаллаҳои маҷмуаҳои ба таърифи расонидаанд. Натиҷаҳои таҳқиқоти диссертатсионии дар конференсияҳои зерин ба тариқи маъруза аз ҷониби муаллифи диссертатсия пешниҳод гардидаанд:

«Роҳҳои ва самтҳои петроғабарии самаранокии захираҳои оби Тоҷикистон» — маъруза дар мавзун «Обҳои дохилии водии Ҳисор ва роҳҳои оқилонаи петроғабарии онҳо». Душанбе, 11.10.2018;

«Беҳағарии оби асосии рӯдди устувор» — маъруза дар мавзун «Таъсири офатҳои табиӣ ба иқтисодиёти ҷамоатҳои маҳаллии водии Ҳисор». Душанбе, 6-7.09.2022.

«Муҳимияти рӯдди сайёҳии дохилӣ» — маъруза дар мавзун «Нақши ландшафтҳои антропогенӣ водии Ҳисор дар рӯдди туризм ва рекреатсия». Душанбе, 14.03.2017;

«Роғун» — маъруза дар мавзун «Таърихи рӯдди ва дурнамон энергетикани ноҳияи иқтисодии Ҳисор». Душанбе, 17.10.2019;

«Масъалаҳои экологӣ имрузан оби тоза ва саҳми он дар рӯдди устувори ҷомеа» — маъруза дар мавзун «Таъғирёбии иқлим ва таъсири он ба пирияхҳои ноҳияи иқтисодии Ҳисор». Душанбе, 15.11.2020;

«Биотеологияи омӯзиши фанҳои табиатшиносӣ, ланқик ва риёзи» ишчунин 80-солагии профессори кафедраи географияи иқтисодии ва иҷтимоии Алишер Ҷураев дар мавзун «Рӯдди илмҳои табиатшиносӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон» — маъруза дар мавзун «Шароитҳои иқлими ва таъсири онҳо ба захираҳои оби настихамин Зилдӣ». Душанбе, 08.12.2021;

«Биотеологияи омӯзиши фанҳои табиатшиносӣ, ланқик ва риёзи» ишчунин 80-солагии профессори кафедраи географияи иқтисодии ва иҷтимоии Алишер Ҷураев дар мавзун «Рӯдди илмҳои табиатшиносӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон» — маъруза дар мавзун «Проблемаҳои иқтисодии географии рӯдди соҳаҳои нақлиёт дар ноҳияи иқтисодии Ҳисор».

Душанбе, 08.12.2021:

«Захираҳои обӣ: ҳолат, нигоҳи нав ва дурнамои рунд» – маъруза дар мавзӯи «Ғаҷаббахӯшон созадан асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ-пешвои миллат дар иншооти бузургӣ аср, Роғун». Душанбе, 05.04 2021.

Саҳми шахси доғалаби дарёфти дараҷаи илмӣ дар гаҳқиқот. Саҳми шахси муаллифи диссертатеня ба сатҳи навгонии илмии таҳқиқоти диссертатенонии нуктаҳои илмӣ, ки ба ҳимоя пешниҳод мешаванд, инчунин ба мақолаҳои илмӣ, маърузаҳо, ки дар конференсияҳои илмӣ-амалии ҷумҳуриявӣ ва байналмилалӣ пешниҳод шудаанд асоснок қарда мешаванд. Ҳамчунин, тарзи навигт, гузориши масъала, сабки диссертатеня саҳми шахси муаллифро иншон медиҳанд. Илова бар ин, аз тарафи муаллифи диссертатеня дар мақола ва маърузаҳо, дар конференсияҳои илмӣ-амалии ҷумҳуриявӣ ва байналмилалӣ пешниҳодҳои ҷиҳати тақвими бахшидаани ҷобачогузори қувваҳои истеҳсолкунанда дар ноҳияи иқтисодии Ҳисор проа гардидааст.

ҚАРОР ҚАРДА ШУД:

1. Диссертатеняи Ибодов Шухрат Маҳмадиевич дар мавзӯи «Хусусиятҳои иқтисодии географияи рунд ва ҷобачогузори қувваҳои истеҳсолкунанда дар ноҳияи иқтисодии Ҳисор» гаҳқиқоти илмӣ-соҳавӣ ба ҳисоб рафта, ба тағаботи пешбиниқардидаи ҚОЛ-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷавобгу мешавад.

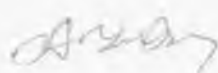
2. Диссертатеняи Ибодов Шухрат Маҳмадиевич дар мавзӯи «Хусусиятҳои иқтисодии географияи рунд ва ҷобачогузори қувваҳои истеҳсолкунанда дар ноҳияи иқтисодии Ҳисор» ҷиҳати ҳимоя намудан барои дарёфти дараҷаи илмӣ доктори фалсафа (PhD), доктор аз рӯи иқтисоси 6D060901 Географияи иқтисодӣ, иҷтимоӣ, сиёсӣ ва рекреатенонӣ ба Шурои диссертатенонии 6D.ҚОЛ-058 тавсия қарда шаванд.

Хулоса дар маҷлиси муштарақи кафедраҳои географияи иқтисодӣ ва иҷтимоӣ, географияи табиӣ, геоекология ва методикаи таълими география ва туризми факултети географияи ДҚОГ ба номи Садриддин Айни қабул қарда шуд. Дар маҷлисе иштирок доштанд: 15 нафар. Патиҷаи овоздиҳӣ: «тарафдор» 15 нафар, «зид» 0 нафар, «бетараф» 0 нафар, сурагмаҷлиси ҷаласаи якҷояи кафедраҳои географияи иқтисодӣ ва иҷтимоӣ, географияи табиӣ, геоекология ва методикаи таълими география ва туризми факултети географияи ДҚОГ ба номи Садриддин Айни (таъйиноти декани факултети географияи ДҚОГ ба номи

Садриддин Айни аз 11 ноябри соли 2022, тахти №6) аз 11 ноябри соли 2022.

Равискунанда:

Котиби илмив Шурои диссертатсионӣ,
номзади илмхон иқтисодӣ, профессор

Чурашев А.Ч.

Котиби маҷлиси муштарак:

номзади илмхон география, дотсент

Табаруков М.И

Муқарризи хо.иё:

номзади илмхон география,
дотсенти кафедраи методикаи
таълими география ва туризми
факултети географияи ДҚОТ
ба номи С. Айни

Самнев А.М.

номзади илмхон география,
дотсенти кафедраи географияи
таълими факултети географияи
ДҚОТ ба номи С. Айни

Имомов А.А.

Имзоҳоро тасдиқ мекунам:

тасдиқ мекунам:

Сардори РК ва КМ ДҚОТ ба номи С. Айни

Мустафозода А

« 22 » 11 2022 с.

Ҷумҳурии Тоҷикистон, 734003 ш. Душанбе, х. Рудакӣ 121, www.tgri.tj;

E-mail: info@tgri.tj, тел: +992 (37) 224 13 83